

Ostrzeżenie przed konsekwencjami wydawania tzw. rachunku lub paragonu kelnerskiego zamiast paragonu fiskalnego

W przypadku świadczenia usług gastronomicznych osobie fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej istnieje obowiązek zaewidencjonowania tych usług na kasie fiskalnej¹. Kelner obsługujący klienta, dla którego świadczona jest taka usługa, powinien zarejestrować na kasie fiskalnej dokonaną sprzedaż, wydrukować paragon fiskalny oraz wydać go klientowi. Ministerstwo Finansów przypomina, że wydanie paragonu jest obowiązkiem kelnera i nie jest uzależnione od prośby klienta, ani od tego, czy klient podejdzie odebrać paragon – paragon ma być klientowi wręczony, a więc w szczególności przyniesiony do stolika przy którym klient siedzi.

Z obserwacji rynku wynika, że niektórzy podatnicy nie stosują się do tych obowiązków. Zauważalna jest praktyka wydawania klientom tzw. rachunku lub paragonu kelnerskiego, w miejsce paragonu fiskalnego. Rachunek kelnerski może mieć postać dokumentu wypisanego odręcznie, na białym papierze oznaczonym np. jako „pokwitowanie wpłaty”. Może to być również dokument, który jest zbliżony z wyglądu do paragonu fiskalnego. Nie jest to jednak paragon fiskalny, jeżeli nie pochodzi z wydruku z kasy fiskalnej.

Ministerstwo Finansów ostrzega, że taka praktyka jest niezgodna z przepisami i może rodzić negatywne konsekwencje zarówno dla przedsiębiorcy – właściciela restauracji, jak i dla kierownika zmiany i kelnera, który nie rejestruje transakcji za pomocą kasy fiskalnej. Rachunek lub paragon kelnerski może służyć wyłącznie do rozliczeń pracodawcy z pracownikami, w żaden sposób nie może zastępować paragonu fiskalnego. Jeśli w ślad za paragonem kelnerskim nie zostanie wydany klientowi paragon fiskalny, to znaczy, że transakcja prawdopodobnie nie została zarejestrowana na kasie fiskalnej.

Brak rejestracji transakcji za pomocą kasy fiskalnej oznacza zazwyczaj, że usługa została wykonana w tzw. szarej strefie – a więc podatki nie trafiły do budżetu. Wydanie rachunku lub paragonu kelnerskiego zamiast paragonu fiskalnego świadczyć może o ukrywaniu prawdziwych obrotów przedsiębiorcy.

Dokonanie sprzedaży z pominięciem kasy fiskalnej lub niewydanie paragonu dokumentującego tę sprzedaż wiąże się z odpowiedzialnością karną skarbową. Mandatem karnym nakładana jest kara grzywny za wykroczenia skarbowe w granicach od 200 zł do 4 000 zł. Odpowiedzialność ta może dotyczyć każdej osoby odpowiedzialnej za ewidencjonowanie transakcji, a więc zarówno właściciela restauracji, kierownika zmiany, jak i kelnera.

Ministerstwo Finansów jest przy tym świadome faktu, że nierzadko kelnerzy są zmuszani przez swoich pracodawców do zaniechania ewidencjonowania transakcji na kasach fiskalnych. Taka praktyka jest szczególnie bulwersująca, ponieważ jej negatywne skutki uderzają najbardziej właśnie w samych kelnerów. Po pierwsze, mandatem karnym będzie ukarany zazwyczaj właśnie kelner, który nie spełni obowiązku zaewidencjonowania transakcji na kasie fiskalnej i który zostanie przyłapany na tym procederze przez kontrolującego. Po drugie, ukrywanie przychodów poprzez omijanie ewidencjonowania na kasach fiskalnych, wypycha pracowników restauracji z legalnego rynku pracy. Jeżeli bowiem nieuczciwy właściciel restauracji ukrywa swoje przychody, to musi on również ukrywać

swoje koszty – nie może w swoich księgach wykazywać kosztów np. pensji, czy składek ZUS kelnerów, ponieważ koszty te nie miałyby pokrycia w ujawnianych przychodach. Szybko okazałoby się, że restauracja jest trwale nierentowna, według ksiąg, a mimo to funkcjonuje w rzeczywistości. Nieuczciwy właściciel restauracji nie będzie zatem zatrudniał legalnie, tylko będzie oferował pracę „na czarno”, bez umowy o pracę, bez opłacania składek ZUS.

Ministerstwo Finansów apeluje zatem do podatników, jak i do ich pracowników, o zaprzestanie tego rodzaju praktyk. Ministerstwo Finansów ostrzega przy tym, że branża gastronomiczna jest zidentyfikowana przez organy podatkowe, jako branża o jednym z najwyższych stopni ryzyka działalności w szarej strefie i prawdopodobieństwo kontroli prawidłowości fiskalizacji obrotu w tej branży jest bardzo duże.

1 Placówki gastronomiczne inne, niż stacjonarne mają obowiązek stosowania kas fiskalnych po przekroczeniu limitu obrotu wynoszącego 20 000 zł rocznie, co pomijamy w tym ostrzeżeniu.

Instrukcja dla kelnera - rejestracja sprzedaży na kasie fiskalnej

1. Zawsze pamiętaj o zarejestrowaniu sprzedaży na kasie fiskalnej dla udokumentowania transakcji. Bez znaczenia jest czy klient płaci kartą, czy gotówką.
2. Po zaewidencjonowaniu sprzedaży na kasie wydrukuj paragon fiskalny i wydaj go klientowi.
3. Nie czekaj aż klient poprosi cię o paragon. To ty masz obowiązek wydać go klientowi.
4. Jeżeli klient płaci przy stoliku, zanieś mu paragon. Powinien go dostać zanim zapłaci. W przeciwnym wypadku może wyjść z lokalu zanim otrzyma paragon, a ty nie spełnisz swojego obowiązku.
5. Pamiętaj, że rachunek kelnerski nie zastępuje paragonu! Możesz go wręczyć klientowi razem z paragonem, nigdy zamiast niego.
6. Urząd skarbowy ma prawo skontrolować ewidencję sprzedaży na kasie fiskalnej.
7. Jeśli nie wydajesz paragonów lub nie rejestrujesz sprzedaży na kasie fiskalnej możesz zostać ukarany mandatem. To ty otrzymasz mandat, nawet jeżeli to ktoś inny nie pozwala ci rejestrować sprzedaży na kasie.
8. Nierejestrowanie transakcji na kasie fiskalnej to unikanie płacenia podatków!
9. Płacisz za to ty: oszust podatkowy zazwyczaj zatrudnia na czarno lub na umowy śmieciowe. Płaci za to reszta społeczeństwa: z podatków budowane są drogi, utrzymywane są szpitale, szkoły, policja, itp., z których oszust korzysta, sam nic nie dokładając.
10. Unikanie płacenia podatków to okradanie społeczeństwa. Nie bierz w tym udziału!